

CONSECINTELE VIOLENTEI SEXUALE ASUPRA FEMEILOR

Violul este un act de violenta criminala, iar reactia psihologica a femeilor la acest eveniment este similara reactiei pe care persoanele de ambele sexe o au la alte evenimente traumatice, inclusiv la devastarile provocate de razboi si catastrofe naturale. Violul este totodata un act criminal, prin care se violeaza structura cea mai profunda a personalitatii unei femei. Experienta covarsitoare a victimizarii poate cauza tulburari emotionale de durata, un comportament autodistructiv, probleme interpersonale si tulburari comportamentale.

Vatamarea violenta a intimitatii sexuale este traita atat in societatea traditionala, cat si in perioada contemporana ca o infractiune deosebit de ingrozitoare. In conceptia traditional-patriarhala, integritatea sexuala era o mare valoare, care ii era data spre pastrare tatalui unei tinere femei, sau dupa casatorie, sotului. Dat fiind ca acest model de gandire traditional este efectiv si astazi, nu este de mirare ca apartinatorii de sex masculin reactioneaza la infractiune indignati, revoltati, plini de manie si dornici de razbunare. Dat fiind ca in tarile civilizate masurile punitive sunt rezervate statului, dorintele de razbunare se manifesta astazi adesea inconstient la cele afectate si la apartinatori, de exemplu la sot sau tata. Refularea agresiei si indreptarea tendintelor agresive catre propria persoana ca si deplasarea asupra altei persoane, de exemplu, asupra terapeutului sunt de aceea de asteptat ca reactii psihotraumatice. Oamenii de stiinta au identificat asa-numitul sindrom traumatic al violului si, desi diversele studii clasifica procesul de recuperare in variate moduri, exista totusi cateva faze generale ale procesului de vindecare. Modul de desfasurare a acestui proces poate diferi de la o persoana la alta, insa anumite sentimente si modele comportamentale sunt comune tuturor victimelor care au supravietuit unui viol. In situatia de criza, reactia cea mai frecvent intalnita este teama: teama ca atacatorul va reveni, teama de persoanele care ii amintesc victimei de atacator, teama de a ramane singura sau in locuri asemanatoare celui in care a avut loc atacul. Victima poate fi furioasa, deprimata, confuza si irascibila - ori se poate simti vinovata si „intinata”, atunci cand se considera, in mod gresit, responsabila pentru atac.

Urmatoarea faza este cea a negarii. In aceasta faza, numeroase femei isi schimba stilul de viata, locuinta, locul de munca, numarul de telefon, sau calatoresc, vizitandu-si deseori rudele si reluand relatiile cu membrii ai familiei care locuiesc la mare departare. Femeile respective spun prietenilor ca totul este „in regula”, din dorinta de a depasi durerea. Ori adopta un comportament autodistructiv, consumand alcool sau droguri in exces, mancand sau lucrând prea mult, sperand ca astfel vor putea uita evenimentul. Urmatoarea faza incepe odata cu constientizarea caracterului real al atacului. Majoritatea femeilor sufera de depresii si au sentimentul deprivarii. Siguranta si controlul asupra propriei vieti au fost distruse. Numeroase femei au cosmaruri si fobii, legate deseori de singuratate, dureri fizice, dificultati de concentrare, lipsa de interes fata de activitatile cotidiene. Pot retrai cu intensitate si durere atacul, avand senzatia ca se repeta. Aceste simptome pot continua vreme indelungata sau pot reaparea brusc, la mult timp dupa ce violul a fost aparent depasit. Aparitia lor este uneori stimulata de un eveniment care reaminteste victimelor atacul, sau de un eveniment ori o situatie care sugereaza ca victima nu are control asupra propriei vieti.

Frecvent apar probleme in relatia dintre victima si partenerul ei sexual, o mare parte din aceste relatii destramandu-se. Multi barbati sunt determinati de contextul social sa dea crezare mitului, conform caruia femeile sunt ele inele vinovate de viol si prin urmare oarecum stigmatizate prin faptul ca au devenit victimele unor astfel de acte. Alti barbati nu sunt capabili sa-si exprime sentimentele si incearca sa ignore un eveniment care provoaca o suferinta profunda partenerei. Femeile isi pot proiecta in mod eronat furia asupra partenerilor sau acelor dragi, ori o pot indrepta impotriva propriei persoane Unii barbati se simt vinovati, responsabili sau tradati.

Faza finala a procesului de vindecare este cea decizionala, in care victima incepe sa se impace cu sentimentele ei fata de atac, atacator si propria persoana. Telul acestei faze

este ca „victimă” să devină „supraviețuitoare” și să accepte violul ca pe un eveniment care, deși foarte dureros, face parte din viața ei.

Fiecare femeie parcurge fazele procesului de vindecare după propriul ritm, iar trecerea de la o fază la alta nu este întotdeauna lină și directă. Poate avansa spre o nouă fază și ulterior reveni într-un stadiu anterior, ori poate stagna într-una dintre faze. Unele femei continuă să se izoleze, să se retragă din fața realității, sau se adâncesc în depresii grave, necesitând atât ajutor psihiatric, cât și consiliere.